

JUDr. Michael Kincl

metodické a odborné poradenství v oblasti veřejné podpory

lektorská činnost

Aloise Skotáka 10, 678 01 Blansko

tel: 606 829 369, e-mail: kincl@verejna-podpora.info;m_kincl@volny.cz

IČ: 86980181

Posouzení vlivu přistoupení Ministerstva pro místní rozvoj ČR na výpočet vyrovnávací platby s ohledem na maximální výše dotace u jednotlivých druhů investic Krajské zdravotní a.s. a posouzení financování „napřesrok“ u končícího pověření s počínajícím novým pověřením SOHZ

Použité podklady k posouzení

- Předání věci č. 7/5/2021/LP.
- Smlouva o poskytování veřejné služby a podmínkách poskytnutí Vyrovnávací platby za plnění závazku veřejné služby č. 17/SML2628/SOVS/ZD, ve znění dodatků.
- Smlouva o poskytování veřejné služby a podmínkách poskytnutí Vyrovnávací platby za plnění závazku veřejné služby č. 20/SML4107-SOVS/ZD, ve znění dodatků.
- Přistoupení Řídícího orgánu Integrovaného operačního programu (dále jen „MMR“) k Pověření k výkonu služby obecného hospodářského zájmu ze dne 30. 11. 2021 (dotace projektu „Obnova a doplnění přístrojového vybavení laboratoří KZ v MN Ústí nad Labem), ze dne 12. 11. 2021 (dotace projektu „POŘÍZENÍ PŘÍSTROJOVÉHO VYBAVENÍ PRO URGENTNÍ PRACOVÍŠTĚ 2. TYPU RUMBURK“) a ze dne 12. 11. 2021 (dotace projektu „Obnova a doplnění vybavení Komplexního onkologického centra v Masarykově nemocnici v Ústí nad Labem“) (dále jen „projekty“).
- Žádost Krajské zdravotní, a.s. (dále jen „KZ“) o poskytnutí investiční dotace SOHZ pro rok 2022 (dále jen „Žádost“).

- Další podklady tvořící součást výše uvedeného předání.

v textu budou dále označovány jako „podklady“ nebo „předložené podklady“.

Popis situace

Z předložených podkladů vyplývá, že v souvislosti s poskytnutím dotací projektům přistoupilo MMR k pověření Ústeckého kraje (dále jen „Kraj“), na jejichž základě KZ vykonává specifikované služby obecného hospodářského zájmu (dále jen „SOHZ“). Pověření Kraje bylo založeno výše uvedenými smlouvami.

V souvislosti s výkonem SOHZ je KZ z rozpočtu Kraje poskytována vyrovnávací platba.

Zadání

1. Posoudit vliv přistoupení MMR na výpočet vyrovnávací platby při nastaveném modelu ze strany Kraje.
2. Posoudit financování „napřesrok“ u končícího pověření s počínajícím novým pověřením SOHZ.
3. Posouzení zpracovat s ohledem na soulad s pravidly EU pro oblast veřejné podpory a navrhnout řešení, která maximálně eliminují rizika pro Kraj.

Soulad s pravidly EU pro oblast veřejné podpory

Z podkladů vyplývá, že v souvislosti s předmětnými SOHZ je postupováno podle Rozhodnutí Komise (EU) ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za

závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu č. 2012/21/EU (dále jen „Rozhodnutí“).

Podle stejného předpisu postupovalo i MMR.

1. Vliv přistoupení MMR na výpočet vyrovnávací platby

Podle čl. 4 Rozhodnutí platí, že k výkonu SOHZ musí být příslušný podnik pověřen, a to jedním nebo několika akty, přičemž jejich forma závisí na platné právní úpravě daného členského státu. Pověření však musí obsahovat minimální náležitosti stanovené Rozhodnutím.

Z bodu 53 Příručky k uplatňování pravidel Evropské unie pro státní podporu, veřejné zakázky a vnitřní trh v oblasti služeb obecného hospodářského zájmu, zejména sociálních služeb obecného zájmu (dále jen „Příručka“) vyplývá, že je-li příslušná SOHZ spolufinancována několika orgány veřejné moci (veřejné správy), není nutné, aby každá z financujících institucí přijala vlastní pověřovací akt a lze použít pověření „zastřešující“. **Postup MMR spočívající v přistoupení k uvedeným pověřovacím aktům tak lze označit za souladný s Rozhodnutím a názory Evropské komise.**

Z čl. 5 odst. 1 Rozhodnutí dále vyplývá, že výše vyrovnávací platby nesmí nepřesáhnout rozsah nezbytný k pokrytí tzv. čistých nákladů¹ vynaložených při plnění závazků veřejné služby, včetně přiměřeného zisku.

Podle čl. 5 odst. 2 Rozhodnutí lze čisté náklady lze vypočítat jako rozdíl mezi náklady a příjmy spojenými s příslušnými SOHZ.

Do výpočtu vyrovnávací platby je na základě čl. 5 odst. 3 Rozhodnutí možné zahrnout **veškeré náklady související s příslušnou SOHZ.**

¹ V případě KZ dotace pokrývají náklady na příslušné investice. Vzhledem k této skutečnosti vstupuje do výše příslušných nákladů celková výše dotace, nikoliv odpisy, což by byl případ, pokud by KZ investici hradila ze svých zdrojů či z bankovního úvěru.

Podle čl. 5 odst. 3 písm. d) Rozhodnutí lze při výpočtu výše vyrovnávací platby kalkulovat i s náklady na investice, zejména do infrastruktury, **pokud jsou nezbytné pro poskytování daných SOHZ.**

Pokud jde o příslušné příjmy, z čl. 5 odst. 4 Rozhodnutí vyplývá, že do výpočtu vyrovnávací platby je třeba zahrnout veškeré příjmy z daných SOHZ bez ohledu na to, zda zakládají veřejnou podporu či nikoliv.

Podle bodu 126 Příručky zahrnuje výše vyrovnávací platby **veškeré výhody poskytnuté státem nebo ze státních prostředků v jakékoli formě.** Na přesné finanční nebo věcné povaze výhod poskytnutých orgány veřejné moci (vyrovnávací platby, služby atd.) v tomto ohledu nezáleží.

Z uvedených skutečností je zřejmé, že vyrovnávací platba musí zahrnovat **veškeré výhody z veřejných zdrojů. V tomto případě tak je nezbytné vzít v potaz, že dotace poskytnutá na projekty ze strany MMR je součástí vyrovnávací platby, kterou poskytuje Kraj.** Tato skutečnost je ostatně zmíněna ve všech přistoupeních k pověření, která MMR ve vztahu ke KZ učinilo.

Pokud jde o přistoupení k pověření a poskytnuté dotace ze strany MMR, je třeba obecně uvést, že **může dojít k ovlivnění výše vyrovnávací platby, kterou Kraj KZ poskytuje.** Vše však závisí na okolnostech daného případu.

Vzhledem k tomu, že se MMR připojilo k příslušným pověřením (smlouvám), je zjevné, že se dané veřejné financování týká služeb zařazených pod SOHZ. Proto musí Kraj vzít v potaz, že KZ již od MMR získala vyrovnávací platbu (případně její část) na služby, které Kraj považuje za SOHZ. **Kraj tak musí v případě svého financování zajistit, aby nedošlo k poskytnutí nadměrné vyrovnávací platby.**

To znamená, že pokud KZ Kraj požádá o vyrovnávací platbu na stejný projekt, na který již byla poskytnuta dotace ze strany MMR, **musí Kraj zajistit, aby jeho vyrovnávací platba po započtení vyrovnávací platby ze strany MMR nepřesáhla výši čistých nákladů.** Kraj by tak například mohl poskytnout vyrovnávací platbu

ve výši čistých nákladů, které poskytnutá dotace MMR nepokryla (rozdíl)². V této souvislosti však předpokládám, že dotace MMR pokryje celou výši investičních nákladů daného projektu a Kraj tak nebude mít prostor vyrovnávací platbu poskytnout. Může však rovněž dojít k situaci, že Kraj i MMR budou poskytovat dotaci (vyrovnávací platbu) na odlišné náklady daného projektu³.

V případě, že se bude Kraj zamýšlet poskytnout vyrovnávací platbu na jiný projekt, kterého se financování ze strany MMR netýká, nebude třeba vyrovnávací platbu ze strany MMR brát v potaz a počítat s ní.

V Žádosti KZ se o dotačním programu MMR hovoří pouze u projektu č. 4 „Urgentní příjem a op. sály RB“ – Novostavba hlavní budovy, přístavba křídla emergence, zřízení lahvové stanice medicinálních plynů, energocentra a demoliční práce v rámci I. etapy modernizace Krajské zdravotní, a.s. – Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem, o.z. pracoviště Rumburk“. Z jeho popisu vyplývá, že KZ získá (získala) od MMR dotaci na přístrojové vybavení ve výši 150 mil. Kč. Dále je výslovně uvedeno, že dotace MMR na přístrojovou techniku je provázána s projektem, na který má být poskytnuta vyrovnávací platba ze strany Kraje, neboť dotovaná technika bude instalována v předmětné novostavbě. Z takto uvedeného popisu lze dovodit, že dotace MMR se týká jiných nákladů, než KZ požaduje od Kraje, **doporučuji však tuto skutečnost ověřit.**

V případě projektů obsažených v bodech 5 a 6 Žádosti („Stavební úpravy KOC“ a „Dovybavení KOC KZ“) se o vztahu na dotační program nehovoří. **Doporučuji však rovněž ověřit, zda se nejedná o totožné náklady** spadající pod projekt „„Obnova a doplnění vybavení Komplexního onkologického centra v Masarykově nemocnici v Ústí nad Labem“.

² Například určité přístrojové vybavení bude stát 100 mil. Kč, MMR poskytne dotaci ve výši 50 mil. Kč a Kraj by tudíž mohl poskytnout dotaci ve výši zbylých 50 mil. Kč.

³ Kraj bude například poskytovat vyrovnávací platbu týkající se investice do budovy a MMR bude financovat přístrojové vybavení.

Co se týče definice investic obsažených v uvedených smlouvách (pověřeních), je třeba uvést, že Rozhodnutí mluví o investicích obecně, bez jakéhokoliv rozlišení (pouze uvádí jako demonstrativní výčet infrastrukturu). Je tak na příslušném poskytovateli, zda druhy investic rozliší či nikoliv. Musí však být dodrženy povinnosti uvedené výše (načítání vyrovnávacích plateb atd.).

Mám tak za to, že přistoupením MMR k uvedeným pověřovacím aktům **k žádnému zásahu do krajské koncepce nedošlo a Kraj tak může postupovat podle dosavadní praxe**. Navíc přistoupením k pověření MMR v podstatě deklarovalo, že považuje služby obsažené v daných smlouvách (pověřeních) za SOHZ a jím poskytnuté prostředky jsou tudíž součástí vyrovnávací platby.

2. Posouzení financování „napřesrok“

Z čl. 1 Rozhodnutí vyplývá, že podmínkou pro získání vyrovnávací platby je pověření. Musí tak být zcela zřejmé, že příslušný podnik byl výkonem dané SOHZ pověřen a vyrovnávací platba se týká služby zahrnuté v pověření.

Již bylo zmíněno, že podle čl. 5 odst. 1 Rozhodnutí nesmí výše vyrovnávací platby nepřesáhnout rozsah nezbytný k pokrytí tzv. čistých nákladů vynaložených při plnění SOHZ, včetně přiměřeného zisku. Rozhodnutí tak stanoví pouze parametry a podmínky pro výpočet výše vyrovnávací platby s tím, že příslušný podnik **nemůže obdržet nadměrnou vyrovnávací platbu**. Nesmí tak dojít k jeho překompenzování. **To, kdy bude vyrovnávací platba vyplacena apod., Rozhodnutí neupravuje.**

Na základě uvedených skutečností se domnívám, že v dotační smlouvě pro rok 2022 **lze odkázat** na pověření, jehož platnost končí 31. 12. 2022. Podstatné je, že odkaz se týká v té době platného (účinného pověření).

Pokud jde o vyplacení vyrovnávací platby po době platného pověření, ani tomu podle mého názoru nic nebrání. Důležité je, aby se vyrovnávací platba týkala SOHZ, které byly zařazeny do příslušného a v daného době platného pověření a výše vyrovnávací platby nepřesáhla čisté náklady. Navíc pokud existuje

předpoklad, že od 1. 1. 2023 bude navazovat nové pověření, je zcela zřejmé, že dojde k naplnění čl. 4 Rozhodnutí, který umožňuje, aby byl podnik k výkonu SOHZ pověřen jedním nebo několika akty. Rozhodnutí tak zjevně počítá se skutečností, že po rozhodnou dobu budou přijímány navazující pověřovací akty.

Závěrem

Vzhledem k uvedeným skutečnostem Kraji doporučuji, aby u KZ ověřil, zda se financování (vyrovnávací platby) ze strany MMR nebudou týkat stejných nákladů, jichž se týká podaná Žádost. Pokud ne, Kraj může postupovat podle svého nastaveného systému a jeho vyrovnávací platba bude působit vedle vyrovnávací platby MMR. Samozřejmě platí, že v celkovém součtu nesmí vyrovnávací platby Kraje a MMR přesáhnout výši čistých nákladů.

V případě, že půjde o stejné náklady, bude nezbytné, aby Kraj dotaci MMR zohlednil při výpočtu své vyrovnávací platby. V takovém případě bude třeba výši vyrovnávací platby Kraje snížit o výši vyrovnávací platby poskytnuté ze strany MMR.

Pokud jde vyplacení vyrovnávací platby po ukončení platnosti daného pověření, nic takovému postupu nebrání za předpokladu, že bude jednoznačné, že se vyrovnávací platba týká SOHZ a její výše nepřesáhne hodnotu čistých nákladů.

V Blansku dne 2. 1. 2022

JUDr. Michael Kincl

JUDr. Michael Kincl
Růžke Skotáka 10
678 01 Blansko
IČ: 86980181